PŘÍLOHA č. 2
Ke krizovému řízení - Zásady chování při vzniku povodně

ke krizovému řízení – příprava na mimořádné události obce Dlouhá Lhota

Záplavy a povodně

Občané by měli průběžně sledovat vývoj situace. Informace o vyhlášených stupních povodňové aktivity získají:

✓ Sdělením přes SMS infokanál · formou smsek z obce
✓ z internetových stránek Obcee Dlouhá Lhota www.obec-dlouha-lhota.cz
✓ z internetových stránek ČHMU http://www.chmu.cz (varovné zprávy a předpovědi)

Pokud se vaše obydlí, sídlo firmy nebo organizace nachází v záplavové oblasti, doporučujeme následující opatření:

PŘED POVODNÍ

- vytipujte si bezpečné místo, které nebude zaplaveno vodou - připravte si pytle s pískem na utěsnění nízko položených dveří a oken - připravte si potraviny a pitnou vodu na 2-3 dny - vlastníte-li osobní automobil, připravte jej k použití - připravte se na evakuaci zvířat - upevněte věci, které by mohla odnést voda

- připravte si evakuační zavazadlo

PŘI POVODNI

✓ opusťte ohrožený prostor - v případě evakuace dodržujte zásady pro opuštění bytu, domu, firmy apod. - je-li nedostatek času, okamžitě se přesuňte na vytipované místo, které nebude - zaplaveno vodou

PO POVODNI

✓ nechte si zkontrolovat stav obydlí: - statickou narušenost - obyvatelnost bytu, domu - rozvody energií (plynu, elektrické energie) - stav kanalizace a rozvodů vody - podle pokynů hygienika: - zlikvidujte potraviny, které byly zasaženy vodou

✓ zlikvidujte polní plodiny, které byly zasaženy vodou
✓ zlikvidujte uhynulé domácí zvířectvo, které bylo usmrceno povodní
✓ nahlaste hygienikovi výskyt úhynu cizích domácích a divokých zvířat
✓ informujte se o místech humanitární pomoci a v případě stavu nouze si vyžádejte:

- finanční pomoc - pitnou vodu, potraviny, teplé oblečení, hygienické prostředky a pod.

- potřebné nářadí pro likvidaci povodňových škod - další potřebné prostředky -

✓ při obnově studní a zdrojů pitné vody se řiďte pokyny odborníků a zabezpečte: - vyčištění studny a odčerpání znečistěné vody - chemické ošetření vody ve studni - laboratorní prověření kvality vody
✓ kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrady škod
✓ ohlaste pojistnou událost pojišťovně v souladu s pojistnými podmínkami - vyhotovte soupis škod, případně je zdokumentujte (fotografie, znalecký posudek, účty, svědectví)
✓ při řešení pojistné události postupujte podle pokynů pojišťovny - odškodnění

obdržíte dle smluvních podmínek po uzavření šetření

Přehled stupňů povodňové aktivity:

I. Stupeň povodňové aktivity = STAV BDĚLOSTI (I. SPA)
při tomto stupni jsou orgány samosprávy informovány cestou OPIS HZS, územní odbor

Mělník nebo přímo od správy povodí
II. Stupeň povodňové aktivity = STAV POHOTOVOSTI (II. SPA)

je zajištěna trvalá pohotovost, zasedá povodňová komise, jsou přijímána opatření dle „Povodňového plánu obce“

III. Stupeň povodňové aktivity = STAV OHROŽENÍ (III. SPA)
rozhodne se o realizaci plánovaných opatření ke snížení ohrožení životů a majetku jako

jsou například:

- odstranění nebo řádné zajištění snadno odplavitelného materiálu - odvedení domácích a hospodářských zvířat do bezpečí - uzavření hlavního přívod plynu a elektřiny - přemístění majetku do prostor, které nejsou ohroženy atd.

Zásady chování při zátopové vlně

Tato situace může vzniknout v důsledku narušení nebo rozrušení vodních přehrad na řece Vltavě. Informace o důsledcích zatopení, času příchodu zátopové vlny, předpokládané doby zatopení, určené komunikaci k evakuaci a místa soustředění obyvatel získáte u obecního úřadu. O ohrožení zátopovou vlnou budete informováni pomocí sirén, sdělovacích prostředků nebo orgány obce.

Pokyny pro činnost obyvatelstva:

- **opusťte včas ohrožený prostor**
- **dodržte zásady pro evakuaci**
- **důsledně dbejte pokynů orgánů obce, složek IZS**

Havárie s únikem nebezpečných látek

Únik nebezpečných látek – nekontrolovatelný únik hořlavých, výbušných, žíravých, jedovatých, zdraví škodlivých, radioaktivních a jiných nebezpečných látek do životního prostředí.

K úniku nebezpečné látky může dojít prakticky všude. Mimo stacionární zdroje (výrobní podnik, sklad) to mohou být i zdroje mobilní (automobilová nebo železniční cisterna).

Zásady chování při úniku nebezpečné látky

V takovéto mimořádné situaci bude vyhlášen signál **„VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA“** pomocí sirén nebo jinými dostupnými prostředky:

- ✓ Sms infokanál (smsky)
- ✓ veřejné sdělovací prostředky

Poplach vyhlašuje:

- ✓ původce mimořádné situace
- ✓ obec v rámci svého katastru
- ✓ hasičský záchranný sbor kraje podle charakteru a rozsahu nebezpečí plošně v

ohroženém území (dle vyhlášky MV ČR č. 328/2001 Sb.)

Pokyny pro občana v zástavbě:

- **vraťte se okamžitě domů nebo vstupte do nejbližšího domu, který pro vás vytváří důležitou ochranu**

- **pokud je to možné, tak se zdržujte v prostorách na odvrácené straně od zdroje úniku**

- **nemá-li místnost přívod vody, přineste ji ve vhodné nádobě zhruba v množství 3-5 litrů**

- **zavřete dveře, okna a ventilační otvory, utěsněte je izolační páskou**
- **zachovejte klid a neopouštějte ochranné prostory do doby vydání pokynu k jejich opuštění**
- **pokud máte možnost, naslouchejte rozhlasu, televizi**

- **v případě průniku škodliviny do místnosti si přitiskněte navlhčené tampony nebo kapesník k ústům a nosu, přes tento jednoduchý „filtr“ zvolna dýchejte**

v nezastavěném prostoru:

- **ve volném prostoru, kde není možnost využití izolačních vlastností staveb, se snažte opustit ohrožené území kolmo na směr přízemního větru**

Schéma opuštění ohroženého prostoru:

Konec poplachu bude vyhlášen všemi dostupnými prostředky

- dále se řiďte pokyny orgánu obce nebo záchranných složek
- nechte se odborně vyšetřit lékařem i když si myslíte, že nedošlo k poškození vašeho zdraví
- vyvětrejte úkrytové prostory

Přehled vybraných nebezpečných látek

V našem kraji se vyskytuje řada nebezpečných látek, které jsou zde vyráběny, skladovány nebo velkoobjemově přepravovány a mohou nejčastěji ohrozit obyvatelstvo.

Amoniak (čpavek) – NH3

Čpavek je bezbarvý plyn s pronikavým zápachem, dráždí dýchací cesty a způsobuje pálení v krku a v očích. Čichem je postihnutelná koncentrace, která není škodlivá. Delší pobyt ve vyšších koncentracích přináší nebezpečí podráždění dýchacích orgánů, může dojít k otoku plic a poškození očí. Kontakt s kapalným čpavkem vede k omrzlinám. Nadýchání plynů vysoké koncentrace může mít za následek náhlou smrt.

Chlór – Cl2

Chlór je žlutozelený plyn a je typickým představitelem dusivých látek. Působení na dýchací orgány vyvolává změny hlavně na plicích, kde vzniká otok, který může vzniknout se zpožděním až dva dny. Plyn vyvolává poleptání očí a podráždění kůže až po tvorbu puchýřů. Chlór již v malých dávkách silně dráždí sliznice dýchacích cest a dostavuje se úporný kašel. Kontakt s kapalným chlorem vede k omrzlinám. Koncentrace 0,1 obj. % po dobu 10 minut působí smrtelně.

Sirouhlík – CS2

Sirouhlík je hořlavá kapalina, která se velmi rychle odpařuje. Páry jsou těžší než vzduch a tvoří výbušné směsi. Snadno se vznecují na horkých plochách (100 0C není přesné, bod vzplanutí je –30°C), jiskrou nebo plamenem. Akutní otrava sirouhlíkem začíná bolestmi hlavy a ospalostí, přechází do poruch koordinace a závratí. Při vysokých koncentracích

dojde otupělosti až do bezvědomí, v těžkých případech se dostavují i křeče a může dojít až k úmrtí.

Sirovodík – H2S

Sirovodík je hořlavý bezbarvý jedovatý plyn se zápachem po shnilých vejcích (ve vysokých koncentracích nepáchne). Se vzduchem tvoří výbušné směsi. Způsobuje silné dráždění sliznic, může poškodit dýchací orgány. I při působení nízkých koncentrací může dojít k úmrtí. Je klasifikován jako silný nervový jed.

Etylén – CH2 = CH2

Požárně velmi nebezpečný bezbarvý plyn se slabým nasládlým zápachem. Ve směsi se vzduchem tvoří výbušnou směs v rozmezí 3,0 – 32,0 % objemu. Je to silně narkotická, nejedovatá látka.

Zkapalněné plyny (o počtu 3-4 atomů uhlíků v řetězci) : Propan-butan, frakce C4 a další

Jsou to těkavé, požárně velmi nebezpečné zkapalněné plyny, které z kapalného stavu rychle přecházejí do plynné fáze a se vzduchem tvoří výbušné směsi. Ve vodě se velmi málo rozpouštějí. Ve vyšších koncentracích vyvolává lehké opojení, ospalost, bolesti hlavy, v některých případech mohou vyvolat narkózu s rychlým návratem citlivosti a vědomí.

Látky dopravované produktovody procházející územím kraje:

benzin, ropa, plyn, etylén, frakce C4 a etylbenzen.

V případě provozní havárie na produktovodech může dojít k ohrožení životů, zdraví a k ohrožení životního prostředí na území našeho kraje.

POŽÁR

Chování při požáru

Požár je jakékoli nežádoucí hoření. Pokud se dostanete do situace, kdy jste sami nebo jiná osoba ohroženi požárem, je třeba jednat velmi rychle a rozvážně. Nejsnáze lze uhasit začínající požár, pokud k tomu máte možnosti. Požár nás ohrožuje nejen samotným plamenem, ale i žárem a zplodinami hoření, které mohou být v případě některých chemických látek i toxické.

S požárem se můžeme setkat nejčastěji v obytných budovách, časté jsou i požáry vozidel a v období sucha i požáry v přírodě. Každá z těchto situací vyžaduje jiný postup při likvidaci požáru. Společné je ale vždy co nejrychlejší volání na tísňovou linku 150 nebo 112. Požár musíte na tísňovou linku nahlásit i v případě, že se vám jej podařilo uhasit vlastními silami.

Požár v domácnosti
Požár v přírodě
Požár automobilu
Požár v domácnosti

JAK SE ZACHOVAT PŘI POŽÁRU V DOMÁCNOSTI

Ve chvíli, kdy doma ucítíte kouř, vidíte plamenné hoření nebo třeba slyšíte sousedy volat „hoří“, není čas na „hrdinství“. Musíte jednat rychle, ale s rozvahou. Vidíte-li, že se jedná o začínající požár (typickým případem jsou adventní věnce, utěrka či potraviny na sporáku), je vaší povinností jej uhasit, je-li to ve vašich

silách nebo provést opatření k zamezení jeho dalšího šíření. Nejlepším pomocníkem je v tuto chvíli hasicí přístroj. Jste-li v situaci, kdy se k vám do bytu nebo pokoje dostává kouř a jeho příčinu ani rozsah požáru můžete pouze odhadovat, okamžitě volejte na tísňovou linku 150 a postupujte podle následujících rad.

První věc, která vám v zakouřené místnosti pomůže, je provizorní ochrana dýchacích cest. V každé místnosti se určitě najde kus látky, kterou si můžete přidržet přes nos a ústa, aby vás kouř tak nedráždil. Nejlepším řešením je např. triko s dlouhými rukávy nebo šátek, který si můžete zavázat na temeni hlavy a nemusíte tak látku držet. Máte-li možnost, textilii navlhčete vodou.

Zachovejte se jako profesionální hasič - pohybujte se při zemi (v podřepu nebo na všech čtyřech). U země bude nejlepší viditelnost a nejmenší hustota kouře, který stoupá vždy směrem ke stropu.

V této chvíli nevíte, jestli požár nesouvisí např. s rozvody plynu. Nerozsvěcujte proto nikdy elektrická světla ani svíčky, aby nedošlo k výbuchu. Intenzita světla veřejného osvětlení z ulice ve většině případů stačí, abyste se bez vlastního světla mohli po domácnosti pohybovat i v noci.

Každý člověk se instinktivně snaží před požárem utéci. Jste-li v přízemí a máte možnost bezpečně opustit zakouřenou místnost oknem, využijte toho. V případě, že z pokoje můžete vyjít na balkon, udělejte to. Na „čerstvém vzduchu“ se vám bude lépe dýchat a zároveň můžete volat o pomoc a na nebezpečí upozornit ostatní.

Jste-li v situaci, kdy můžete místnost opustit pouze dveřmi, pod kterými proniká do pokoje kouř, musíte postupovat následovně:

1. Dveře hned neotvírejte! Hřbetem ruky, který je citlivější, opatrně vyzkoušejte od spodu minimálně do výšky kliky, nejsou-li dveře horké. Zdá-li se vám, že dveře zahřáté nejsou, zkontrolujte to ještě na klice, je-li kovová. Kov vede teplo velmi dobře a neukáže-li se zvýšená teplota na dveřním křídle, na kovové klice to určitě poznáte. 2. V případě,

že dveře zahřáté nejsou, opatrně je na cca 15 cm otevřete (nejlépe z místa, kde jsou panty dveří), tak byste byli chráněni před případným kouřem, šlehajícími plameny nebo padajícími předměty. Nestane-li se nic takového, teprve pak můžete pokračovat dál do vedlejší místnosti. Tento postup opakujte u každých dveří, které máte na trase z ohroženého prostoru. Nezapomeňte varovat a pomoci opustit zakouřený prostor dalším členům domácnosti. 3. Pokud jsou dveře horké, s největší pravděpodobností je rozsah požáru ve vedlejší místnosti takový, že jej nejste vlastními silami schopni zvládnout. I dřevěné nebo voštinové dveře jsou v tuto chvíli bariérou, která vás byť jen na pár minut může před plameny ochránit. Dveře v tomto případě nesmíte otvírat! 4. Jedinou možností je zůstat v místnosti. Ucpěte mezeru mezi dveřmi a prahem textilem (peřina, polštáře, oblečení apod.), aby se k vám dostalo co nejméně kouře. 5. Dejte o sobě a nebezpečí vědět! Volejte z okna, tlučte do topení (vhodné je použít např. šatní ramínka, baseballovou pálku, tenisovou raketu apod.), tlučte do stěn. V panelových nebo bytových domech tímto způsobem upozorníte na nebezpečí najednou velký počet sousedů, kteří vám mohou pomoci. Vy naopak pomůžete jim - tím, že se vzbudí, mohou na nebezpečí začít reagovat. 6. Především ve výškových budovách je obtížné hned identifikovat místo požáru. Pomozte hasičům, aby vás co nejrychleji našli. Do okna přivřete prostěradlo nebo jiný velký kus světlé látky (závěsy, potahy apod.). Hasiči tak už při příjezdu k budově vidí, kde jste. 7. V místnosti se snažte dostat k oknu. Můžete ho nechat mírně pootevřené a dýchat „čerstvější“ vzduch. Oknem se k vám také mohou dostat hasiči pomocí výškové techniky a v prostoru před ním bude nejlepší viditelnost. Nemusíte se bát, že by na vás zasahující hasič vysypal celou skleněnou výplň okna. S největší pravděpodobností okno otevře klasickým způsobem a nebude jej „vysklívat“. 8. Buďte

zasahujícím hasičům nápomocni. Informujte je o ostatních přítomných obyvatelích bytu, o zvířatech apod. Čím přesnější informace budou záchranáři mít, tím rychleji mohou poskytnout pomoc tam, kde je potřeba. Hasiči přesně ví, jak správně postupovat. Dbejte proto všech jejich pokynů. Vše dělají proto, aby zachránili vaše životy a majetek. 9. Pro nic a pro nikoho se do objektu, který se vám podařilo včas opustit, nevracejte. Nemáte na to potřebné vybavení. Stačí informovat hasiče, kteří to zajistí.

Požár v přírodě

Pokud dojde k rozšíření ohně mimo ohniště, zvažte, jestli jste schopni danou situaci zvládnout vlastními silami. Na uhašení ohně můžete použít jakoukoli vodu, kterou máte k dispozici, lopatu, písek nebo jinou zeminu, kterou oheň udusíte. Pokud si nejste jisti, je lepší utéci do dostatečné vzdálenosti od ohně a neprodleně zavolat hasiče na linku 150.

Pokud se na vás vznítí oděv a není k dispozici dostatek vody k uhašení, neutíkejte - tím jen podpoříte hoření. Okamžitě si lehněte na zem a chraňte si obličej. Kutálejte se ze strany na stranu, dokud plameny neuhasnou - tím se zamezí přístupu kyslíku potřebného k hoření. Je-li po ruce deka, nebo jiná vhodná textilie (nesmí být materiál z umělých tkanin), použijte ji k uhašení hořícího oděvu. Přirozenou reakcí každého člověka je utéci před nebezpečím, proto se můžete dostat do situace, že člověk, kterému začalo hořet oblečení, bezhlavě utíká. V tomto okamžiku je nutné jej zastavit, pomoci mu na zem a pokusit se uhasit hořící oblečení podle výše uvedeného postupu.

Požár automobilu

Každý účastník silničního provozu by měl vědět, jak se zachovat v případě požáru automobilu. Denně jezdíme do práce, do škol atd. Pravděpodobnost, že se setkáme s podobnou situací, je poměrně vysoká.

Zpozorujete-li kouř z motorového prostoru nebo jiné části automobilu, okamžitě odstavte vozidlo na bezpečném místě. Velmi nebezpečná je situace na vysokorychlostních komunikacích, kdy vás ohrožují ostatní projíždějící vozidla. Než vystoupíte z vozidla, nezapomeňte si vzít reflexní vestu a při pohybu kolem automobilu buďte velmi obezřetní.

Zajistěte také vystoupení všech ostatních cestujících z vozidla a těm (např. s horší mobilitou) pomozte do bezpečí.

• Neváhejte požádat o pomoc ostatní účastníky silničního provozu. Mohou poskytnout např. další hasicí přístroje nebo ve svém vozidle schovat cestující z hořícího vozidla.

• Před hašením svépomocí zvažte své síly a možnosti.

• Přivolejte hasiče na lince 150 a po jejich příjezdu informujte velitele zásahu o situaci a dalších možných rizicích (pohon vozidla na LPG, převoz nebezpečných látek ve vozidle nebo že se jedná o elektromobil apod.).

Pustíte-li se do hašení před příjezdem hasičů, postupujte podle následujících pokynů: • K hořícímu vozidlu přistupujte ze směru po větru.
• Dodržujte bezpečnou vzdálenost, chraňte se před žárem.

• Neotvírejte naplno kapotu motoru. Hoří-li v motorové části, začněte hasit ze spodu od podvozku, případně zvedněte kapotu jen na pár centimetrů, abyste do motorového prostoru mohli aplikovat hasební médium z hadice hasicího přístroje. POZOR na popáleniny, kapota bude mít vysokou teplotu!

• Hoří-li v interiéru vozidla, postupujte podobně. Neotvírejte více než jedny dveře tak, abyste mohli nasměrovat hadici hasicího přístroje na plameny. Každá možnost přístupu vzduchu způsobí rozšíření požáru.

Teroristické akce

1) ANONYMNÍ OZNÁMENÍ (uložení bomby, třaskaviny,použití nebezpečné látky apod.) - Nedotýkejte se podezřelého předmětu

- Otevřete dveře a okna

- Zatáhněte záclony, závěsy nebo žaluzie

- Opusťte budovu a následujte ostatní evakuované do předem vyhrazených prostor

- Vezměte s sebou všechny osobní věci (osobní doklady apod.)

- Dodržujte pokyny a instrukce vydané správcem objektu

- Vyčkejte na další instrukce bezpečnostních složek řídících akci

- V případě nálezu podezřelého předmětu, např. obálky, balíčku oznamte tuto skutečnost na Policii ČR nebo HZS ČR

2) TERORISTICKÁ AKCE (za použití střelných zbraní)
- pokud jste mimo budovu, okamžitě opusťte ohrožené místo
- pokud jste v budově, nezdržujte se v blízkosti oken
- ukryjte se za vhodným kusem nábytku
- striktně dodržujte instrukce vydané bezpečnostními složkami - vyvarujte se použití pevných telefonních linek
- zachovejte klid a rozvahu
Ukrytí obyvatelstva

Dodržujte pokyny správních úřadů, obcí, popř. zaměstnavatele, kteří organizují nebo zajišťují ukrytí. Informace o možnosti ukrytí ve stálém úkrytu získáte u příslušného obecního (městského) úřadu nebo u svého zaměstnavatele. Před odchodem do úkrytu si s sebou vezměte evakuační zavazadlo a dodržte zásady pro opuštění bytu. Pokud nemáte v blízkosti bydliště stálý úkryt, můžete si svépomocí upravit prostory ve vhodných částech bytu nebo obytného domu jako improvizovaný úkryt.

Chování v úkrytech:
- neplýtvejte vodou a potravinami
- udržujte pořádek a čistotu
- zbytečně nepřecházejte, nehlučte a hlasitě nehovořte

- za všech okolností se chovejte klidně a ukázněně, vzájemně si pomáhejte - nekuřte, nepoužívejte otevřený oheň a elektrické vařiče

Aktualizace 1.1.2024

Karolína Marečková Laštovková

Starostka obce Dlouhá Lhota

Tel: 733 505 593